

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне юридичне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-20-76

**Зауваження
до проекту Закону України
«Про внесення змін до Закону України «Про статус і соціальний захист
громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» щодо
підвищення рівня пенсійного забезпечення окремих категорій осіб»
(реєстр. № 4555)**

У Головному юридичному управлінні розглянуто підготовлений до другого читання Комітетом з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів зазначений проект Закону України (далі – проект) та вважаємо за доцільне зазначити таке.

Низка положень проекту не відповідає принципу верховенства права (стаття 8 Конституції України), однією з основних умов реалізації якого є правова визначеність. Принцип правової визначеності передбачає, насамперед, ясність та недвозначність викладення правових приписів, відсутність внутрішніх суперечностей у нормативно-правовому акті та його узгодженість з іншими законодавчими актами. Натомість:

1. Проектом передбачається статтю 53 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» (далі – Закон) викласти в новій редакції, встановивши, що «додаткова пенсія за шкodu, заподіяну здоров'ю, та щомісячна компенсація сім'ям за втрату годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи виплачуються повністю незалежно від заробітної плати, пенсії чи іншого доходу».

Проте таке положення не узгоджується із чинними положеннями частини третьої статті 67 Закону, згідно з якими «максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат до пенсії, встановлених законодавством, крім доплати до надбавок окремим категоріям осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) не може перевищувати десяти прожиткових мінімумів, установлених для осіб, які втратили працездатність».

2. Положення нової частини четвертої, якою проектом передбачається доповнити статтю 54 Закону, викладені юридично некоректно та без дотримання вимог законодавчої техніки.

Так, передбачається встановити, що «Розміри пенсій, передбачені частиною третьою цієї статті, починаючи з 2022 року щороку з 1 березня індексуються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, з урахуванням коефіцієнта збільшення, що визначається відповідно до абзаців другого і третього частини другої статті 42 Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”.

Проте для уточнення року, з якого мають індексуватися пенсії, підстав нема, оскільки, згідно з пунктом 1 розділу II проекту, положення нової частини четвертої статті 54 Закону набирають чинності з 1 липня 2021 року, відповідно, у визначеному законом порядку пенсії мають індексуватися з 1 березня наступного року.

3. Проектом передбачається викласти в новій редакції частину третю статті 54 Закону (пункт 2 розділу I проекту) та збільшити розміри пенсій по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання внаслідок Чорнобильської катастрофи. Відповідно, реалізація положень проекту потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України. Проте час набрання чинності пунктом 2 розділу I проекту з 1 липня 2021 року не відповідає вимогам статті 27 Бюджетного кодексу України щодо порядку прийняття та введення в дію законів України або окремих їх положень, що впливають на показники бюджету.

4. Пунктом 3 розділу II проекту Кабінету Міністрів України у місячний строк з дня набрання чинності цим Законом доручається привести свої нормативно-правові акти та забезпечити приведення нормативно-правових актів центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом.

Проте, згідно з пунктом 1 розділу II проекту, «Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2022 року, крім пункту 2 розділу I цього Закону та пункту 2 цього розділу, які набирають чинності з 1 липня 2021 року». Відповідно, не зрозуміло, після якої дати необхідно Кабінету Міністрів України у місячний строк привести свої нормативно-правові акти та забезпечити приведення нормативно-правових актів центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом: після 1 липня 2021 року чи після 1 січня 2022 року.

Крім того, положення пункту 3 розділу II проекту є юридично некоректними, оскільки реалізація положень закону принаймні впродовж місяця з дня набрання ним чинності ставиться у залежність від прийняття у майбутньому підзаконних нормативно-правових актів.

Головним юридичним управлінням пропонується пункт 3 розділу II проекту викласти в такій редакції:

«3. Кабінету Міністрів України вжити заходів щодо прийняття та/або оновлення нормативних актів органів виконавчої влади, що впливає з цього

Закону, забезпечивши набрання ними чинності одночасно з набранням чинності відповідними положеннями цього Закону".

5. Надання Кабінету Міністрів України доручення інформувати Верховну Раду України про стан виконання «цього Закону» (пункт 4 розділу II проекту) не узгоджується із правовою позицією Конституційного Суду України про функціональне призначення законів про внесення змін до відповідних законодавчих актів: положення таких законів після набрання ними чинності стають невід'ємною складовою базового закону - окремими його положеннями (окрема думка судді Конституційного Суду України Маркуш М.А. стосовно Рішення Конституційного Суду України від 26 червня 2008 року N 13-рп/2008 у справі за конституційним поданням 47 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення підпункту 1 пункту 3 розділу IV Закону України "Про Конституційний Суд України (в редакції Закону України від 4 серпня 2006 року N 79-V)(справа про повноваження Конституційного Суду України) з посиланням на Ухвалу Конституційного Суду України про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційним поданням 102 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України "Про внесення змін до Конституції України", Закону України "Про внесення зміни до розділу IV "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про Конституційний Суд України" від 5 лютого 2008 року N 6-у/2008).

Зважаючи на обсяг та характер висловлених зауважень вважаємо, що законопроект потребує доопрацювання з урахуванням можливостей, передбачених частиною шостою статті 118 Регламенту Верховної Ради України, за якою у разі якщо висновки юридичної експертизи та редакційного опрацювання містять зауваження до законопроекту, підготовленого до другого читання чи повторного другого читання, головний комітет може розглянути на своєму засіданні пропозиції (поправки) членів комітету, підготовлені з урахуванням таких висновків.

**Заступник керівника
Головного управління**

В.МІЛОВАНОВ

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Мілованов Володимир Васильович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000445F290035D59100
Дійсний до: 10.03.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 07/02-2021/197839 від 16.06.2021

548431